

IOAN STAVRE
CEAPA, USTUROIUL ȘI PRAZUL

Editura Andreas

Ioan Stavre

CEAPA, USTUROIUL ȘI PRAZUL

Cultivare ❖ Creștere ❖ Recoltare ❖ Valorificare

Ediție pentru începători și avansați

Seria: Ferma

Editura Andreas

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
STAVRE, IOAN

Ceapa, Usturoiul și Prazul/

Ioan Stavre, București: Andreas Print, 2015

ISBN 978-606-8271-79-8

DIFUZOR EXCLUSIV:
AGENȚIA DE DIFUZARE DE CARTE
IVO PRINT

Calea Griviței nr. 158, demisol, sector 1, București

Tel./Fax: 021.222.07.67

E-mail: ivo_print@yahoo.com

<http://www.editura-andreas.ro>

© Editura **ANDREAS**, București, 2015

Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate Editurii ANDREAS.

Nicio parte din această lucrare nu poate fi reprodusă, stocată și retransmisă sub formă: tipărită, electronică, mecanică, fotocopiată, audio sau sub orice altă variantă fără permisiunea scrisă a Editurii ANDREAS.

Corectură: LAURA-IVONA DUMITRU

Tehnoredactare: GHEORGHE DUMITRU

Coperta seriei: VASILE OLAC

Bun de tipar: 26.02.2015; Coli tipar: 10; Format: 16/54x84 cm (Z₆)

CUPRINS

Capitolul I - Cultivarea cepei / 7

- Particularitățile botanice și biologice ale cepei / 8
- Componenta chimico-energetică / 10
- Clasificări / 13
- Clasificarea cepei după culoare / 14
- Pretențiile cepei în ceea ce privește plantele premergătoare / 16
- Pretențiile cepei în ceea ce privește factorii de mediu / 17
- Solariile și serele / 21
- Cultura cepei verzi (stufat) / 28
- Cultura de ceapă forțată în sere / 29
- Cultura de ceapă asociată / 30
- Cultura cepei uscate prin arpagic / 31
- Producerea arpagicului / 35
- Cultura cepei prin semănat direct (ceaclama) / 39
- Cultura cepei verzi în camp / 51
- Cultura cepei de apă (prin răsad) / 53
- Cultivarea cepei în ghiveci / 57
- Cultura cepei de Egipt / 59
- Cultura cepei de tuns / 62
- Cultivarea cepei franțuzești / 65
- Soiuri de ceapă albă / 67
- Soiuri de ceapă galbenă / 69
- Soiuri de ceapă roșie / 83
- Soiuri de ceapă verde / 88
- Combaterea bolilor și dăunătorilor / 92

Capitolul II - Cultivarea usturoiului / 118

- Particularitățile botanice și biologice ale usturoiului / 119
- Componența chimico-energetică / 119
- Pretențiile usturoiului în ceea ce privește factorii de mediu / 122
- Pregătirea terenului pentru cultivarea de usturoi / 125
- Cultivarea usturoiului uscat de toamnă prin căței / 127
- Cultivarea usturoiului uscat de toamnă din bulbi / 131
- Cultivarea usturoiului de primăvară prin căței / 133
- Cultura usturoiului pentru stufat / 134
- Soiuri de usturoi / 136
- Combaterea bolilor și dăunătorilor / 142

Capitolul III - Cultivarea prazului / 146

- Particularitățile botanice și biologice ale prazului / 147
- Componența chimico-energetică / 147
- Pretențiile prazului în ceea ce privește factorii de mediu / 149
- Înființarea culturii de praz / 151
- Soiuri de praz / 153
- Combaterea bolilor și dăunătorilor / 157

Capitolul I
CULTIVAREA CEPEI

Ceapa de bucătărie sau Ceapa de grădină este o plantă bianuală din genul *Allium*, regnul *Plantae*, încregătura *Magnoliophyta*, clasa *Liliopsida*, subclasa *Liliidae*, ordinul *Asparagales*, familia *Alliaceae*, genul *Allium*, care, în foile sale, printre altele, conține și o enzimă, *Alliinase*, și un aminoacid cu sulf **Aminoacid** (*Iso-Alliin*) și **Propanthial-S-Oxid**, cele care provoacă lăcrimarea la tăierea sa.

Ceapa provine cel mai probabil din regiunile de stepă din Asia centrală și de vest, cam pe teritoriul **Afganistanului** de azi, fiind cu siguranță una dintre cele mai vechi plante de cultură (medicinală, condiment și legumă propriu-zisă), cultivată pentru bulbi, frunze și tulpina falsă.

Particularitățile botanice și biologice ale cepei

Rădăcina cunoaște două faze de existență:

– *prima*, ce apare în momentul germinării¹, este o rădăcină normală ce trăiește doar până la formarea bulbului;

– *a doua formă*, ce apare după formarea bulbului, care se numește rădăcină adventivă² și este fasciculată³, se dezvoltă superficial în sol.

Tulpina este și ea de două tipuri:

– *în perioada vegetativă*, tulpina este subterană și reprezintă o formațiune sub formă de disc, plasată la baza bulbului.

– *în perioada de reproducere* se formează dintr-un mugure din interiorul bulbului; tulpina, goală pe interior, are o înălțime de 50–100 centimetri, în formă de fus.

Bulbul este format din:

– *tecile frunzelor interne* – ce se formează pe tulpina sub formă de disc pe care apar și mugurii interni, sunt cărnoase, de culoare alb-gălbuie, gălbui-arămiu sau roșie;

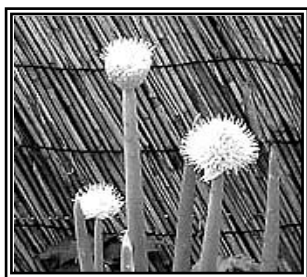
– *tecile externe* – subțiri, pergamentoase, de culoare cafenie sau roșiatică.

¹ Germinare – încolțire.

² Rădăcină adventivă – rădăcină care se dezvoltă pe diferite părți ale plantei.

³ Fasciculată – rădăcină fără pivot, formată din rădăcini fine.

Florile – ce apar la extremitatea tulpinii (florifere), în anul al doilea sau al treilea, se formează într-o inflorescență globuloasă de tip cimă⁴ umbeliformă⁵.

– Florile sunt hermafrodite, actinomorfe, trimere și pentaclice.

– Corola, formată din șase tepale,⁶ este de culoare albă sau liliachie.

– Androceul⁷ este format din șase stamine⁸ concrescute la bază cu perigonul⁹ florii.

– Gineceul¹⁰ este tricarpelar sincarp, cu câte două ovule în fiecare carpelă.

Fructul este o capsulă sferică valvicid-loculică ce conține până la șase semințe.

⁴ *Cimă* – Tip de inflorescență în care axul principal poartă în vârf o singură floare.

⁵ *Umbelă* – reunire de rămurele ce pleacă dintr'un cotor și se resfiră ca razele unei umbrelor.

⁶ *Tepală* – fiecare dintre piesele florale de același fel care intră în compunerea periantului (învelișul floral al plantelor).

⁷ *Androceu* – Totalitatea staminelor unei flori.

⁸ *Stamină* – Organ bărbătesc de reproducere a florii, care conține polenul.

⁹ *Perigon* – Înveliș floral format din elemente de aceeași culoare (numite tepale)

¹⁰ *Gineceu* – Organ al florii, format din ovar, stil și stigmat, care servește la reproducere; pistil.

Semiștele sunt de formă treidrică sau poliedrică, cu diametrul de 3-4 milimetri, de culoare neagră, cu tegumentul tare.

Compoziția chimico-energetică

Ceapa, cu un conținut de apă de 89%, conține numeroase elemente nutritive (lipide, săruri minerale, hidrați de carbon, proteine, vitamine (B1, B2), fier și potasiu, precum și substanțe volatile cu conținut de sulf, numite „fitocide“ (care au acțiune antibiotică), detaliind, la o compoziția (medie) de 100 de grame leguma asigurând:

- Energie – 3 kcal,
- Glucide – 7,1 %,
- Lipide – 0,2 %,
- Proteine – 1,3 %,
- Fibre – 2,1 % (25 mg),
- Magneziu – 10 mg,
- Potasiu – 170 mg,
- Fier – 0,3 mg,
- Vitamina C – 7 mg,
- Vitamina B1 – 0,06 mg,
- Vitamina B3 – 0,3 mg,
- Vitamina B6 – 0,14 mg,
- Vitamina B9 – 0,02 mg,
- Vitamina E – 0,14 mg.

Ca medicament, ceapa (*natur, gătită sau suc*) se recomandă (*pentru uz intern*) ca:

- Afrodiziac
- Antireumatismal

- Antisclerotic și antitrombozic
- Antiscorbutic
- Antiscrofulos
- Antiseptic și antiinfecțios (*antistafilococic*)
- Curativ al pielii și al sistemului pilos
- Digestiv (*ajută în mod special la digestia făinoaselor*)
- Diuretic puternic (*dizolvant și eliminător al ureei și al clorurilor*)
- Echilibrant glandular
- Hipnotic ușor
- Hipoglicemiant
- Secretor și expectorant
- Stimulent general (*al sistemului nervos, hepatic, renal*)
- Vermifug.

Ca medicament, ceapa (*natur, gătită sau suc*) se recomandă (*pentru uz extern*) ca:

- Antalgic (*sedativ, calmant*)
- Antiseptic
- Emolient și rezolutiv (*resorbant*).

Consumul de ceapă (*natur, gătită sau suc*) este indicat (*pentru uz intern*) în caz de:

- Adenite (*limfatism, rahitism*)
- Afecțiuni respiratorii (*guturai, bronșite, astm, laringită*)
- Astenii, surmenaj fizic și intelectual, creștere
- Ateroscleroză, prevenirea trombozelor
- Atonie digestivă

Solarul înalt de tip tunel își are scheletul din fier-beton (de aproximativ 14-18 milimetri în diametru), cu deschiderea la bază de 5-7 metri, fiind nevoie ca tijele din fier să fie sudate între ele cu bare de fier și ca de o parte și de alta a coamei să se întindă câte 3 rânduri de sârmă galvanizată pentru susținerea foliei.

Stabilitatea construcției se va realiza prin introducerea fiecărui picior al arcadei într-un locaș din țevă fixat în beton – fiind evident că nu se va desface structura odată cu încălzirea vremii.

Folia de polietilenă, de minimum 0,2 milimetri, și în acest caz, trebuie să depășească marginile solarului pentru ancorare sau acoperire cu pământ pe margini.

După ce s-a finalizat acoperirea solarului cu folie, peste acesta se va întinde, prin încrucișare, sârma de 3 milimetri, care va fixa cât mai bine și mai strâns pentru a împiedica ruperea foliei de către vânt.